

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 37.641/2/V

DE LA SECTION DE LÉGISLATION DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre des vacations, saisi par le Ministre de la Mobilité, le 30 août 2004, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 20 juillet 2001 relatif à l'immatriculation de véhicules", a donné le 6 septembre 2004 l'avis suivant :

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, et remplacé par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

"De spoedbehandeling is gemotiveerd door het feit dat de Diensten van de Commissie de Lidstaten uitgenodigd hebben zo snel mogelijk de nodige maatregelen te treffen om hun reglementering aan te passen aan het arrest van het Hof van Justitie in de zaak C-451/99 Cura Anlagen GmbH, wat in het bijzonder de herziening rechtvaardigt van de termijn van 48 uur, vastgelegd in artikel 3, § 2, 1° van het besluit van 20 juli 2001."

Il convient de noter que l'intervention de la Commission européenne ne s'est pas limitée à inviter l'ensemble des États membres à prendre rapidement des mesures nécessaires pour adapter leur réglementation à l'arrêt de la Cour de Justice dans l'affaire C-451/99 Cura Anlagen GmbH. La Commission a, en effet, adressé à la Belgique, le 9 juillet 2003, un avis motivé au sens de l'article 226 du Traité instituant la Communauté européenne, lequel dispose :

"Si la Commission estime qu'un État membre a manqué à une des obligations qui lui incombent en vertu du présent traité, elle émet un avis motivé à ce sujet, après avoir mis cet État en mesure de présenter ses observations.

Si l'État en cause ne se conforme pas à cet avis dans le délai déterminé par la Commission, celle-ci peut saisir la Cour de justice."

Dans cet avis motivé - qui laisse à la Belgique un délai de deux mois pour s'y conformer - la Commission considère que l'arrêté royal du 20 juillet 2001 relatif à l'immatriculation des véhicules est incompatible avec les dispositions de droit européen relatives à la libre circulation des travailleurs (article 39 du Traité) et à la libre prestation de services (article 49 du Traité) en ce qu'il prévoit ⁽¹⁾ :

- l'obligation d'immatriculer en Belgique le véhicule loué et immatriculé dans un autre État membre qu'une personne résidant en Belgique y utilise pour une durée supérieure à 48 heures;

⁽¹⁾ Dans son avis 31.530/4, donné le 13 juin 2001 sur un projet devenu l'arrêté royal du 20 juillet 2001, précité, la section de législation avait déjà relevé ce problème.

- que l'exception à l'obligation d'immatriculer en Belgique le véhicule mis à la disposition d'un travailleur résidant sur le territoire belge par son employeur établi dans un autre État membre, est limitée aux seuls cas dans lesquels l'employeur est le propriétaire dudit véhicule, ainsi qu'à ceux dans lesquels il est utilisé à des buts exclusivement professionnels;
- l'obligation d'être résidant ou établi en Belgique pour pouvoir y immatriculer un véhicule;
- l'obligation d'immatriculer dans les 48 heures un véhicule utilisé en Belgique.

Cet avis motivé se fonde notamment sur l'arrêt Cura Anlagen GmbH du 21 mars 2002, auquel se réfère la motivation de l'urgence.

Telle qu'ainsi motivée, l'urgence justifiant la saisine de la section de législation du Conseil d'État conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées précitées, est donc limitée aux seules dispositions du projet visant à rencontrer les critiques formulées par la Commission dans son avis motivé du 9 juillet 2004.

Seront dès lors seuls examinés les articles 2 (en partie) , 5, 1°, et 6 du projet.

*

* *

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

.../...

Sur ces trois points, l'article 3, § 2, 1° et 2°, en projet, de l'arrêté royal du 20 juillet 2001 relatif à l'immatriculation des véhicules (article 2 du projet) et les articles 5, 1°, et 6 du projet n'appellent pas d'observation.

Le Conseil d'État n'aperçoit cependant ni la raison ni la justification de l'effet rétroactif donné à l'article 6 du projet.

La chambre était composée de

Messieurs	Y. KREINS,	président de chambre,
	F. DAOUT,	conseillers d'État,
	J. JAUMOTTE,	
Madame	A.-C. VAN GEERSDAELE,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. Y. CHAUFFOUREAUX, auditeur.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A.-C. VAN GEERSDAELE

Y. KREINS

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 37.641/2/V

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede vakantiekamer, op 30 augustus 2004 door de Minister van Mobiliteit verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen", heeft op 6 september 2004 het volgende advies gegeven :

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en vervangen bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

De motivering in de brief luidt als volgt :

"De spoedbehandeling is gemotiveerd door het feit dat de Diensten van de Commissie de Lidstaten uitgenodigd hebben zo snel mogelijk de nodige maatregelen te treffen om hun reglementering aan te passen aan het arrest van het Hof van Justitie in de zaak C-451/99 Cura Anlagen GmbH, wat in het bijzonder de herziening rechtvaardigt van de termijn van 48 uur, vastgelegd in artikel 3, § 2, 1°, van het besluit van 20 juli 2001."

Op te merken valt dat de Europese Commissie zich niet ertoe beperkt heeft alle lidstaten te vragen om snel de nodige maatregelen te treffen om hun regelgeving aan te passen aan het arrest van het Hof van Justitie in de zaak C-451/99 Cura Anlagen GmbH. De Commissie heeft immers op 9 juli 2003 een met redenen omkleed advies in de zin van artikel 226 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap aan België gericht. Dat artikel 226 bepaalt :

"Indien de Commissie van oordeel is dat een Lid-Staat een van de krachtens dit Verdrag op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen, brengt zij dienaangaande een met redenen omkleed advies uit, na deze Staat in de gelegenheid te hebben gesteld zijn opmerkingen te maken.

Indien de betrokken Staat dit advies niet binnen de door de Commissie vastgestelde termijn opvolgt, kan de Commissie de zaak aanhangig maken bij het Hof van Justitie."

In dat met redenen omklede advies - waarin België twee maanden de tijd krijgt om zich hiernaar te richten - oordeelt de Commissie dat het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen onverenigbaar is met de

.../...

bepalingen van Europees recht betreffende het vrije verkeer van werknemers (artikel 39 van het Verdrag) en het vrij verrichten van diensten (artikel 49 van het Verdrag), voorzover dat koninklijk besluit bepaalt dat ⁽²⁾ :

- een voertuig dat is gehuurd en in een andere lidstaat is ingeschreven en dat gedurende meer dan 48 uur in België wordt gebruikt door een persoon die in België verblijft, in België moet worden ingeschreven;
- de uitzondering op de verplichting tot inschrijving in België van het voertuig dat door een werkgever die in een andere lidstaat is gevestigd ter beschikking wordt gesteld van zijn werknemer die in België verblijft, uitsluitend beperkt is tot de gevallen waarin de werkgever eigenaar is van dat voertuig, alsook tot de gevallen waarin het voertuig alleen voor het werk wordt gebruikt;
- men in België moet verblijven of gevestigd zijn om er een voertuig te kunnen inschrijven;
- een voertuig dat in België wordt gebruikt, binnen 48 uur moet worden ingeschreven.

Dat met redenen omklede advies is in het bijzonder gebaseerd op het arrest-Cura Anlagen GmbH van 21 maart 2002, waarnaar in de motivering van het verzoek om spoedbehandeling wordt verwezen.

Zoals het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd is, geldt het spoedeisend karakter dat wettigt dat de afdeling wetgeving van de Raad van State overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de voornoemde gecoördineerde wetten om advies wordt gevraagd, dus alleen voor die bepalingen van het ontwerp waarmee men tegemoet wil komen aan de kritiek die de Commissie in haar met redenen omklede advies van 9 juli 2004 heeft geuit.

⁽²⁾ De afdeling wetgeving had reeds op dat probleem gewezen in haar advies 31.530/4 van 13 juni 2001 over een ontwerp dat het voormelde koninklijk besluit van 20 juli 2001 is geworden.

Bijgevolg worden alleen artikel 2 (gedeeltelijk), artikel 5, 1°, en artikel 6 van het ontwerp onderzocht.

*

* *

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geven het ontworpen artikel 3, § 2, 1° en 2°, van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen (artikel 2 van het ontwerp) en de artikelen 5, 1°, en 6 van het ontwerp geen aanleiding tot opmerkingen.

Het is de Raad van State evenwel niet duidelijk waarom artikel 6 van het ontwerp terugwerkende kracht krijgt en hoe die terugwerkende kracht gewettigd kan worden.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Y. KREINS,	kamervoorzitter,
	F. DAOUT,	staatsraden,
	J. JAUMOTTE,	
Mevrouw	A.-C. VAN GEERSDAELE,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. Y. CHAUFFOUREAUX, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-C. VAN GEERSDAELE

Y. KREINS